

Sygnatura akt II 1 C 3/20

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Braczkowska

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. W.

przeciwko K. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

oddala powództwo.

Sygnatura akt II 1 C 3/20

UZASADNIENIE

W pozwie z 27 stycznia 2020 roku, skierowanym przeciwko K. K., powód K. W. wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 7 lipca 2009 roku wydanego w sprawie III Ca 722/09, opatrzonego klauzulą wykonalności w dniu 24 sierpnia 2009 roku. Powód wniósł również o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania oraz o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. W. w sprawie Km 17/20 – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Jako podstawę faktyczną swojego roszczenia powód wskazał na fakt przedawnienia roszczenia opisanego w w/w tytule wykonawczym (pozew k. 3-4).

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna zabezpieczył powództwo złożone w przedmiotowej sprawie w ten sposób, że zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko powodowi przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. W. w sprawie Km 17/20 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie (postanowienie k. 6).

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 kwietnia 2009 roku Sąd Rejonowy Sąd Grodzki dla Ł. w Ł., XVIII Wydział Grodzki wydał w sprawie XVIII Cupr 317/18 wyrok, w którym – w jego punkcie 1 – oddalił powództwo, natomiast w jego punkcie 2 – zasądził od K. K. na rzecz K. W. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Na skutek apelacji powoda K. K., w dniu 7 lipca 2009 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, III Wydział Odwoławczy wydał w sprawie III Ca 722/09 wyrok, w którym zmienił zaskarżony wyrok na następujący: zasądził od K. W. na rzecz K. K. kwotę 2.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lipca 2008 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 647 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania (punkt 1 wyroku Sądu Okręgowego), zasądził również od K. W. na rzecz K. K. kwotę 330 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania

apelacyjnego (punkt 2 wyroku Sądu Okręgowego). Wyrokowi temu klauzula wykonalności została nadana w dniu 24 sierpnia 2009 roku (tytuł wykonawczy w aktach egzekucyjnych Km 17/20 - k. 2).

W dniu 17 września 2009 roku na wniosek K. K. zostało wszczęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi A. K. postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1951/09 – przeciwko K. W.. W jego toku nie doszło do wyegzekwowania na rzecz wierzyciela żadnych kwot. Zostało ono umorzone jako bezskuteczne postanowieniem z dnia 27 stycznia 2010 roku (pismo zastępcy komornika sądowego z dnia 13 maja 2020 roku - k. 20).

W dniu 16 lutego 2011 roku na wniosek K. K. zostało wszczęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. R. postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 167/11 – przeciwko K. W.. W jego toku nie doszło do wyegzekwowania na rzecz wierzyciela żadnych kwot. Zostało ono umorzone jako bezskuteczne postanowieniem z dnia 2 czerwca 2011 roku (pismo komornika sądowego z dnia 7 maja 2020 roku - k. 18).

W dniu 10 stycznia 2020 roku na podstawie spornego tytułu wykonawczego, na wniosek wierzyciela K. K. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. W. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi. Z. ono za sygnaturą akt Km 17/20. W toku przedmiotowej sprawy nie wyegzekwowano od dłużnika na rzecz wierzyciela żadnych kwot (karta rozliczeniowa, wniosek egzekucyjny k. 1, tytuł wykonawczy k. 2 w załączonych aktach Km 17/20).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Jak wynika z treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. – dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Okolicznością taką niewątpliwie jest fakt przedawnienia roszczenia objętego tytułem wykonawczym.

Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat sześciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Zająście po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi upływ czasu.

Przepis art. 125 k.c. uległ jednak w ostatnim czasie zmianie. Do dnia 9 lipca 2018 roku przepis ten statuował bowiem 10-letni okres przedawnienia roszczeń objętych tytułami wykonawczymi powołując taki sam 3-letni okres przedawnienia roszczeń odsetkowych objętych takim tytułem. Przepis ten w brzmieniu sprzed dnia 9 lipca 2018 roku znajduje zastosowanie w przedmiotowej sprawie – z uwagi na treść przepisu art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1104) o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Jak wynika bowiem z jego treści, do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku) i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1 – kodeksu cywilnego, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli jednak zgodnie z przepisami ustawy kodeks cywilny, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Mając na uwadze fakt, że statuowany przez przepis art. 125 k.c. w poprzednim brzmieniu 10-letni termin przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym na dzień 9 lipca 2018 roku (data zmiany przepisu art. 125 k.c.) ani na dzień 10 stycznia 2020 roku (data złożenia wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 17/20) – w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe przyjęcie, że przedawnieniu uległy zasądzone spornym tytułem wykonawczym: należność główna oraz koszty tego postępowania. W ich przypadku bowiem zastosowanie znajduje 10-letni okres przedawnienia. Na takie stwierdzenie pozwala brak upływu terminu 10 lat bezczynności wierzyciela

pomiędzy dniem 2 czerwca 2011 roku (wydanie postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 167/11) a powołanymi powyżej datami.

W tej sprawie wystąpił oczywiście upływ długiego czasu od wydania orzeczenia. Na skutek ustaleń czynionych przez Sąd z urzędu ustalono, że pozwany przerwał bieg terminu przedawnienia kilkurotnie. Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone. Skutek przerwania biegu terminu przedawnienia wystąpił w przedmiotowej sprawie kilkukrotnie, a to na skutek składania kolejnych wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 1951/09, Km 167/11 i Km 17/20.

Przedawnieniu w przedmiotowej sprawie uległa jednak część odsetek ustawowych od należności głównej, które stanowią należności okresowe należne w przyszłości – w rozumieniu art. 125 § 1 K.c., przedawniają się w terminie trzyletnim. Odsetkami takimi są odsetki należne po uprawomocnieniu się tytułu egzekucyjnego, a więc za okres od dnia 7 lipca 2009 roku (data wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy działający jako Sąd II instancji) do dnia poprzedzającego o 3 lata złożenie wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 17/20 w dniu 10 stycznia 2020 roku. Zagadnienie to zostało przekonująco wyjaśnione w wyroku Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2014 roku wydanego w sprawie I CSK 197/13 (niepublikowane – dostępne w programie komputerowym Lex). Odsetki należne pozwanemu za okres przed uprawomocnieniem się nakazu zapłaty stanowią należność zasądzoną, przedawniającą się z upływem terminu dziesięcioletniego.

Orzeczenie Sądu Rejonowego z dnia 25 czerwca 2020 roku zawiera w tym zakresie omyłkę i winno podlegać zmianie w trybie instancyjnym po skorzystaniu z powoda z przysługującego mu uprawnienia do złożenia apelacji w tej sprawie.

Powód może skorzystać również z instytucji wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego opisanego w treści art. 825 pkt 1¹ k.p.c. statuującego instytucję umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek dłużnika w sytuacji, gdy przed dniem złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu, a wierzyciel nie wykaże, że nastąpiło zdarzenie, wskutek którego bieg terminu przedawnienia został przerwany. Wniosek ten nie wiąże się z żadnymi dodatkowymi opłatami dla dłużnika ani dodatkowymi kosztami postępowania egzekucyjnego, podczas gdy apelacja będzie podlegała opłacie.

ZARZĄDZENIE

wyrok wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi z pouczeniem o apelacji.